

Силабус курсу
Журналістика екстремальних ситуацій

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 06 Журналістика
Спеціальність: 061 Журналістика
Освітньо-професійна програма «Журналістика»
Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 4 рік, I семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: понеділок, 9.35-10.55, ауд. 67
Консультації: понеділок 13.00, ауд. 110

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.н. із соціал. комунікацій, викл. **Решетука Тетяна Василівна**

Контактна інформація rewetyhatv@erl.tnpu.edu.ua; 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Курс «Журналістика надзвичайних ситуацій» покликаний сформувати у студентів уявлення про особливості поведінки у надзвичайних ситуаціях, з якими стикається журналіст у своїй діяльності. Особлива увага акцентується на специфіці роботи в «гарячих точках», під час соціальних та політичних криз, у зоні етнічних та релігійних конфліктів; формуванні навичок та алгоритмів прийняття рішень при плануванні небезпечних відряджень, виборі оптимальної тактики захисту власного життя та здоров'я, збереження одержаної інформації, виконання редакційного завдання в екстремальних умовах..

Зміст дисциплін «Журналістика надзвичайних ситуацій» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері журналістики, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Теми	Результати навчання
1	Тема 1. Надзвичайна ситуація: окреслення поняття та основні терміни	Володіти поняттями «надзвичайна ситуація», «надзвичайний стан», «збройний конфлікт», «військовий конфлікт», «тероризм»; знати причини, що призводять до оголошення «надзвичайної ситуації», «надзвичайного стану»; розуміти різницю поняттями «надзвичайна ситуація» та «надзвичайний стан», «збройний конфлікт» та «військовий конфлікт»; знати права та обов'язки журналіста у кожному з випадків
2	Тема 2. Правові аспекти роботи журналіста в умовах надзвичайних ситуацій (надзвичайного стану)	Володіти основними нормами Міжнародного гуманітарного прав про діяльність журналістів в зоні збройних конфліктів; знати основні міжнародні правозахисні інститути, що працюють в зоні збройного конфлікту, та порядок встановлення зв'язку

		з ними; послуговуватися законодавчими актами та нормативними документами щодо фахової діяльності у зоні надзвичайної ситуації.
3	Тема 3. Підготовка до поїздки в зону надзвичайної ситуації	Знати основні принципи колективної безпеки; уміти оцінювати кількісні, часові та просторові характеристики потенційної небезпеки.
4	Тема 4. Безпека журналіста під час виконання професійних обов'язків в зоні надзвичайної ситуації.	Уміти аналізувати та оцінювати небезпечні ситуації; ідентифікувати небезпеку під час виконання журналістом професійних обов'язків; оцінювати середовище перебування стосовно особистої безпеки, безпеки колективу.
5	Тема 5. Особиста безпека журналіста в екстремальних умовах.	Уміти самостійно приймати рішення про термінові заходи безпеки у разі виникнення екстремальних ситуацій; знати, як забезпечити особисту безпеку в екстремальних ситуаціях; володіти навиками колективного виживання.
6	Тема 6. Етика роботи журналіста в зоні надзвичайної ситуації.	Знати етичні принципи професійної роботи журналіста, який висвітлює збройні конфлікти, антитерористичні операції, надзвичайні ситуації та військові; розуміти суть поняття «травмогенності» та врахувати його при висвітленні наслідків екстремальних ситуацій.
7	Тема 7. Домедична допомога та самодопомога в екстремальних ситуаціях.	Уміти надати домедичну допомогу в екстремальних ситуаціях собі та іншим потерпілим

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 1	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях
ЗК 6	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
ЗК 7	Здатність працювати в команді
ЗК 8	Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями
ФК 2	Здатність застосовувати знання про суспільні проблеми, конфлікти, гібридні війни у своїй професійній діяльності
ФК 7	Здатність до провадження безпечної медіадіяльності
ПРН 1	Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань
ПРН 18	Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

Літературні джерела

1. Вебстер М. Україна. Висвітлення конфлікту в Україні: практичний посібник для журналістів. К. : IRMI Ukraine, 2015. 20 с.
2. Довідник безпеки журналіста (Самоохоронник у гарячих точках та при громадянських заворушеннях) URL: <http://eprints.oa.edu.ua/1176/1/Dovydnik-bezpeki-gurnalistiv.pdf>
3. Довідник безпеки журналістів України. Самоохоронник у гарячих точках та при громадських заворушеннях. Рівне, 2007. URL: <http://eprints.oa.edu.ua/1176/1/Dovydnik-bezpeki-gurnalistiv.pdf>
4. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях : навчальний посібник для підготовки фахівців першого (освітньо-професійного) рівня, галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія» (1 курс) / за загальною редакцією Волянського П.Б. та Гринзовського А.М. ; [Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Калашченко С.І. та ін. Київ : ІДУЦЗ, 2018. – 216 с.
5. Журналісти в зоні АТО : практичний poradnik URL: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/33476>
6. Журналіст і (не) безпека: посібник для журналістів / авт. І. Земляна, М. Ратушний, І. Чулівська, О. Голуб. К.: IMI, 2016.
7. Збірник документів Ради Європи «Безпека журналістів». Страсбург: Рада Європи, 2016. URL : <https://www.slideshare.net/pravotv/ss-82657353>
8. Міжнародне гуманітарне право і права людини. URL: <http://www.khpg.org/index.php?id=1143727070>
9. Пам'ятка про особисту безпеку журналіста. URL: <http://imi.org.ua/bezpeka/securitynews/41896-pamyatka-pro-osobistu-bezpeku-jurnalista.html>
10. Робота журналіста в гарячих точках. URL: <http://imi.org.ua/news/45144-navchalni-materiali-robota-jurnalista-v-garyachih-tochkah-videoinfografika.html>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт заборонене (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-9) усне опитування, тести, завдання	60
Проект (теми 1-9)	40

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)

- 2) Тематика та зміст парктичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (екзаменаційні питання)
- 4) Електронне навчання в системі MODLE